

APLICAREA TEHNOLOGIILOR INFORMAȚIONALE ÎN DOMENIUL COMERȚULUI ELECTRONIC

Elena BĂDĂRĂU

Catedra Marketing și Relații Economice Internaționale

The subject of this article hints at a very important aspect in the domain of electronic business and that of promoting the informational society, as one of the main instrument of the international commerce is the electronic commerce, which development is supposed to abandon the sovereignty in the commercial domain. The evaluation of the world experience in the domain of the electronic commerce has a wide research interest, especially in the context that the multilateral system of the international commerce is threatened by the proliferation of commercial blocks, which promote protectionist tendencies towards third countries.

Republica Moldova pătrunde într-o lume nouă, o lume în care comunicațiile și tehnologia informației accelerează globalizarea economiei, modificând componentele competitivității și generând noi surse pentru creșterea economică. Progresul tehnologic trebuie să facă societatea mai transparentă, să aducă cetățenii mai aproape de serviciile publice, să dezvolte noi instrumente de lucru pentru profesori, să faciliteze căutarea unui loc de muncă și să permită utilizarea în mod eficient a informației. Sistemele informatice reprezintă un instrument pentru modernizarea și globalizarea serviciilor publice și a sistemului educațional. Statul trebuie să asigure accesul tuturor cetățenilor săi la tehnologia informației și să furnizeze un cadru legal adecvat și sigur pentru utilizatorii informației digitale.

La nivelul UE, nivelul actual atins în implementarea economiei bazate pe cunoaștere corespunde unei etape de schimbare a accentului – de la acordarea de granturi la scheme sofisticate de finanțare, de la împărțirea profitului la împărțirea riscurilor, deciziilor și beneficiilor în cadrul relațiilor industriale și de la stimulente acordate pentru transferul de tehnologie a informației la managementul content-ului. CE a stabilit trei obiective prioritare pentru această etapă, respectiv: dezvoltarea interfeței dintre industrie și mediul academic, formarea de clustere și rețele și crearea de companii high-tech. O infrastructura modernă de informații și comunicații este baza Noii Economii. Această infrastructură este o precondiție pentru toate celelalte aspecte legate de accesul la informație, cunoaștere și dezvoltare. TIC este o tehnologie prietenoasă pentru utilizatori și „*enabling*”. Diferite surse care prezintă indicatori ai dezvoltării sectorului TIC indică pozițiile diferitelor țări în tranziție în acest domeniu.

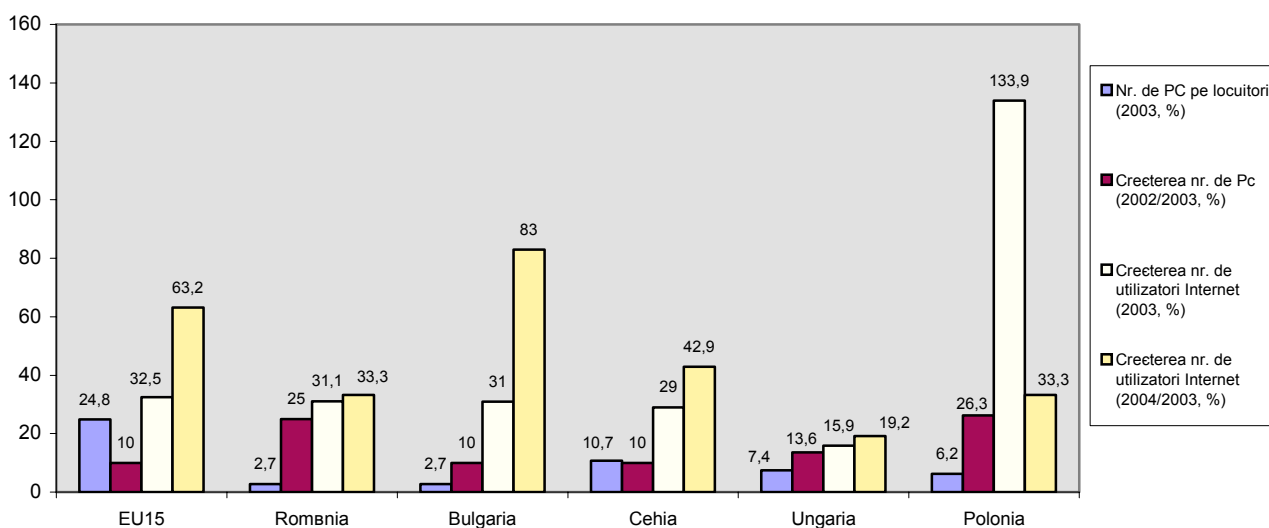

Fig.1. Câțiva indicatorii TI ai unor țări în tranziție.

Sursa: Eurostat, Statistics in focus, nr. 37/2004

Piața Internetului, spre deosebire de cea a telecomunicațiilor, este deschisă competiției, cu un număr mare de operatori activi (în jur de 150, conform UNCTAD (2004)). Numărul de abonamente este estimat la 60-70 mii, numărul utilizatorilor fiind de 3-4 ori mai mare (UNCTAD, (2004); ICI estimează aceeași valoare la 880 mii).

Asistăm în ultimele decenii la o serie de fenomene și procese ce caracterizează evoluția societății umane în ansamblul ei și care indică faptul că ne aflăm într-o perioadă de mutații profunde ce definesc tranziția de la societatea industrială la un nou tip de societate. Manifestată sub forma unei crize a modelului capitalist de dezvoltare, dar și prin apariția unor concepte noi neexplicate suficient, această tranziție s-a materializat pe plan internațional în următoarele fenomene și procese majore: *globalizarea* fluxurilor de schimburi materiale și nemateriale (financiare și informaționale) dublată de *integrarea regională*, pe plan național prin reînnoirea interesului statelor pentru *dezvoltarea durabilă*, privită sub cele trei aspecte definitorii (economic, ecologic, social), și pentru edificarea unei *societăți informaționale a cunoașterii*, iar la nivelul individului – prin căutarea unei noi identități.

O nouă societate, pe care preferăm să o numim *societatea cunoașterii*, se conturează în țările avansate și se prefigurează în țările în curs de dezvoltare pe diferite trepte, elementele acestei societăți emergente coexistând cu elementele constitutive ale societății industriale. Cel mai evident aspect al noii societăți este viteza cu care sunt introduse, difuzate și utilizate tehnologiile informaționale și de comunicații (TIC), aspect ce pune în umbră faptul că are loc și o transformare majoră a concepțiilor, structurilor și instituțiilor specifice societății industriale.

Caracteristica esențială a societății informaționale (informatizate, post-industriale etc.) constă în folosirea integrată, masivă și generalizată a mijloacelor de procesare a informației și comunicațiilor în toate domeniile vieții economico-sociale, de la producția materială la domeniile serviciilor, ale administrației, până la activitățile artistice și serviciile pentru cetățean.

Această orientare generatoare de competitivitate, dar și de noi locuri de muncă, este susținută în țările dezvoltate de forțele unei piețe libere, motorul principal în evoluție reprezentându-l sectorul privat al economiei. Trecerea de la societatea industrială la societatea informațională va fi profundă, ca și trecerea de la societatea agricolă la cea industrială, dar va fi mai rapidă. Prima tranziție a durat 100-150 de ani, pe când cea actuală se va desfășura în circa 20-25 de ani, de unde și necesitatea sprijinirii procesului care nu este unul perfect natural.

Un document strategic, lansat de Comisia Europeană în decembrie 1999, este „*eEurope – an Information Society for all*”, inițiativă considerată ca esențială pentru reînnoirea și modernizarea economiei europene, pentru tranziția în perspectiva anului 2010 la noua economie bazată pe cunoaștere. Pentru implementarea acestor obiective s-au adoptat:

- planul de acțiune *eEurope 2002*, care pune accentul pe asigurarea accesului ieftin, sigur și rapid la Internet, asigurarea resurselor umane și a competențelor necesare dezvoltării și utilizării pe scară largă a serviciilor specifice societății informaționale, crearea culturii digitale și antreprenoriale, necesare trecerii la noua economie, creșterea încrederii consumatorilor și a coeziunii sociale;
- planul de acțiune *eEurope 2005*, care mizează, în special, pe progresele tehnologice din domeniul comunicațiilor în bandă largă și al multiplatformelor de acces, pe sinergia dintre dezvoltarea infrastructurii, a industriei, pe tehnologia informației și cea de conținut digital.

Un plan aparte atât în documentele europene, cât și în strategiile naționale, îl constituie **utilizarea noilor tehnologii în mediul de afaceri și, în special, dezvoltarea comerțului electronic**. Pentru accelerarea comerțului electronic sunt necesare câteva condiții esențiale: utilizarea sistemelor de plată securizate, o buna logistică de distribuție, aplicarea semnăturii electronice, creșterea încrederii agenților economici și a consumatorilor în acest nou tip de comerț. Țările care nu se vor integra valului informatizării vor rămâne la periferia viitoarei economii europene și mondiale; neimplicarea întreprinderilor mici și mijlocii în programele de informatizare va genera o economie atipică economiilor din țările dezvoltate.

Convergența tehnologiilor informației și a comunicațiilor este ilustrată, în primul rând, de dezvoltarea rețelilor de calculatoare cu comutare de pachete și explozia utilizării Internet.

În prezent, contactul dintre utilizator și sistemul TIC este direct, utilizatorul acționând dispozitive prietenoase staționare (de exemplu, PC) sau mobile (de exemplu, PDA), eventual fiind identificat prin utilizarea cartelei cu microprocesor. Aplicațiile standardizate, pe baza celei mai bune experiențe mondiale și importante posibilități de localizare prin parametrizare, sunt elaborate, întreținute și dezvoltate industrial de firme de produse program, respectând standarde de conectare și comunicare în continuă evoluție și incorporând eforturi de multe

zeci și sute de om-ani. Se constată creșterea rolului furnizorului pentru asigurarea aplicațiilor și a infrastructurii necesare, clientul concentrându-se pe activitățile specifice specializării sale. Există posibilitatea ca astfel să se obțină o reducere a costului, ca un efect de scară, prin utilizarea în comun a aceleiași resurse. Furnizorul devine furnizor de aplicații (ASP – „Application Service Provider”).

Există două opțiuni principale:

- externalizarea (outsourcing) activităților care implică tehnicitate ridicată (proiectare, implementare, întreținere, dezvoltare);
- găzduirea completă a aplicației necesare de către furnizor (hosting).

Aceste soluții corespund tendinței din ce în ce mai bine conturate, conform căreia furnizorii de TIC se transformă din ofertanți de produse în ofertanți de servicii. Într-un anumit sens, TI tinde să capete caracterul unei noi utilități a societății moderne (ca și electricitatea și telecomunicațiile). Factori posibili inhibitori ai dezvoltării ASP pot fi de natura costului telecomunicațiilor, modului de tarifare și a neîncrederii în capacitatea furnizorului de a proteja și asigura securitatea datelor, dar și insuficiența dezvoltare a e-Banking.

În Republica Moldova, piața electronică se află deocamdată într-un stadiu de formare. Consumatorii încă experimentează online, dar mai sunt multe obstacole ce trebuie să fie depășite înainte de a se schimba comportamentul clienților. Problemele ce necesită soluționare vizează barierele de securitate, asigurarea protecției clienților, vitezele mici în rețea sau chiar asigurarea accesului la Internet.

Bibliografie:

1. Georgescu M. Structuri de date și baze de date. - Galați: Pax Aura Mundi, 2002.
2. Georgescu Cr., Georgescu M. Rețele de calculatoare și Internet. - București: Editura Didactică și Pedagogică, 2003.
3. Andone I., Țugui A. Baze de date inteligente în managementul firmelor. - Iași: Dosoftei, 2001.
4. Fotache M. Baze de date relaționale. - Iași: Junimea, 2001.

Prezentat la 01.06.2009